

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2013 m. gruodžio 19 d.*

„Apeliacinis skundas — Ieškinys dėl panaikinimo — SESV 263 straipsnio ketvirta pastraipa — Teisė pareikšti ieškinį — Locus standi — Fiziniai ar juridiniai asmenys — Su jais konkrečiai susiję teisės aktai — Reglamentuojamojo pobūdžio teisės aktas, dėl kurio nereikia patvirtinti įgyvendinamųjų priemonių — Sprendimas, kuriuo valstybės pagalbos schema pripažįstama nesuderinama su bendrąja rinka — Teisė į veiksmingą teisminę gynybą“

Byloje C-274/12 P

dėl 2012 m. birželio 1 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Telefónica SA, įsteigta Madride (Ispanija), atstovaujama *abogados* J. Ruiz Calzado ir J. Domínguez Pérez bei *Rechtsanwalt* M. Núñez Müller,

apeliantė,

dalyvaujant kitai proceso šaliai:

Europos Komisijai, atstovaujamai P. Němečková ir C. Urraca Caviedes, nurodžiusiai adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kuriį sudaro pirmininkas V. Skouris, pirmininko pavaduotojas K. Lenaerts, kolegijų pirmininkai A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz, E. Juhász ir A. Borg Barthet, teisėjai G. Arestis, E. Levits, A. Arabadjiev, A. Prechal, E. Jarašiūnas ir C. Vajda (pranešėjas),

generalinė advokatė J. Kokott,

posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2013 m. vasario 4 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2013 m. kovo 21 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

* Proceso kalba: ispanų.

Sprendimą

- 1 Apeliaciniu skundu *Telefónica SA* (toliau – *Telefónica*) prašo panaikinti 2012 m. kovo 21 d. Bendrojo Teismo nutartį *Telefónica prieš Komisiją* (T-228/10, toliau – skundžiama nutartis), kuria šis teismas kaip nepriimtina atmetė jos ieškinį dėl 2009 m. spalio 28 d. Komisijos sprendimo 2011/5/EB dėl Ispanijos įgyvendinto perviršinės vertės mokesčio mažinimo išigyjant didelę užsienio bendrovės akcijų dalį Nr. C 45/07 (ex NN 51/07, ex CP 9/07) (OL L 7, 2011, p. 48, toliau – ginčijamas sprendimas) 1 straipsnio 1 dalies panaikinimo.

Ginčo aplinkybės

- 2 1995 m. gruodžio 27 d. Įstatymo 43/1995 dėl pelno mokesčio (BOE, Nr. 310, 1995 m. gruodžio 28 d., p. 37072) 12 straipsnio 5 dalyje buvo numatyta, kad tam tikromis aplinkybėmis išigyjant ne Ispanijos teritorijoje įsteigtos bendrovės akcijų gali atsirasti perviršinė vertė, kurią leidžiama amortizuoti per ne ilgesnį kaip 20 metų laikotarpį, o dėl amortizavimo mažėja pirkėjo mokesčių skola (toliau – nagrinėjama schema).
- 3 Europos Komisija teigė, kad nagrinėjama schema, kuri netaikoma išigyjant Ispanijoje įsteigtų bendrovių akcijas, yra valstybės pagalba, kaip ji suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį, ir dėl to pradėjo formalią tyrimo procedūrą – pagal EB 88 straipsnio 2 dalį priėmė 2007 m. spalio 10 d. sprendimą, kuriame paprašė Ispanijos Karalystės ir potencialių šios schemos naudos gavėjų pateikti savo pastabas.
- 4 Procedūrą Komisija užbaigė priėmusi ginčijamą sprendimą.
- 5 Ginčijamo sprendimo 1 straipsnio 1 dalyje konstatuojama, kad taikant nagrinėjamą schemą pažeista EB 88 straipsnio 3 dalis, ir ši schema pripažįstama nesuderinama su bendrąja rinka.
- 6 Tačiau Komisija pripažino, kad prieš pradėdama formalią tyrimo procedūrą ir po dviejų Komisijos narių pareiškimų Europos Parlamente suteikė tokių specialių, besąlygiškų ir nuoseklių garantijų, kad nagrinėjamos schemos naudos gavėjai galėjo turėti pagrįstų vilčių, jog ši schema teisėta tuo požiūriu, kad nėra selektyvi ir dėl to nepatenka į valstybės pagalbos taisyklių taikymo sritį. Todėl ji tvirtino, kad šie gavėjai galėjo teisėtai manyti, jog pagalba nebus susigrąžinta, ir nusprendė, jog paramą, suteiktą iki 2007 m. gruodžio 21 d., kai Komisijos sprendimas pradėti formalią tyrimo procedūrą buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, tam tikromis aplinkybėmis galima pasilaikyti.
- 7 Dėl šios priežasties ginčijamo sprendimo 1 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad remiantis teisėtų lūkesčių apsaugos principu nagrinėjama schema gali būti toliau taikoma, jei akcijos išgytos iki minėtos datos.
- 8 Pagal ginčijamo sprendimo 4 straipsnio 1 dalį Ispanijos Karalystė turi išieškoti šio sprendimo 1 straipsnio 1 dalyje nurodytą nederančią pagalbą iš gavėjų, kurių teisės į užsienio bendrovės, įgytos vykdant išsigijimus Bendrijoje, neatitinka šio sprendimo 1 straipsnio 2 dalyje nustatytų sąlygų.
- 9 Ginčijamo sprendimo 5 straipsnyje numatyta, kad nagrinėjama pagalba turi būti išieškota nedelsiant ir veiksmingai ir kad Ispanijos Karalystė turi užtikrinti šio sprendimo įgyvendinimą per keturis mėnesius nuo pranešimo apie jį dienos.
- 10 Galiausiai ginčijamo sprendimo 6 straipsnyje nustatyta, kad Ispanijos Karalystė privalo pateikti Komisijai tam tikrą informaciją ir informuoti ją apie nacionalinių priemonių, kurių imamasi šiam sprendimui įgyvendinti, pažangą. Be kita ko, pagal šio sprendimo 6 straipsnio 1 dalies a punktą Ispanijos Karalystė privalo pateikti Komisijai informaciją apie visų pagalbos gavėjų, kurie gavo pagalbą pagal nagrinėjamą schemą, sąrašą. Neginčijama, kad *Telefónica* buvo įtraukta į šį sąrašą.

- 11 2005 ir 2006 m. *Telefónica* įsigijo dviejų bendrovių, atitinkamai Čekijos Respublikoje įsteigtos bendrovės ir kitos bendrovės, kurios buveinė yra Jungtinėje Karalystėje, akcijų pagal nagrinėjamą schemą; abiem atvejais akcijų įsigyta iki datos, numatytos ginčijamo sprendimo 1 straipsnio 2 dalyje.

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiama nutartis

- 12 2010 m. kovo 21 d. pareikštame ieškinyje dėl ginčijamo sprendimo *Telefónica* prašė panaikinti šio sprendimo 1 straipsnio 1 dalį.
- 13 2010 m. rugsėjo 30 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktu atskiru dokumentu Komisija pateikė nepriimtinumą grindžiamą prieštaravimą pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 114 straipsnio 1 dalį. Ji tvirtino, kad ieškinys yra nepriimtinas, nes *Telefónica* neįrodė nei suinteresuotumo pareikšti ieškinį, nei to, kad ginčijamas sprendimas konkrečiai su ja susijęs. *Telefónica* pateikė rašytines pastabas dėl šio nepriimtinumą grindžiamo prieštaravimo.
- 14 Skundžiama nutartimi Bendrasis Teismas *Telefónica* ieškinį atmetė kaip nepriimtina remdamasis antruoju iš dviejų Komisijos nurodytų nepriimtinumų pagrindų. Skundžiamos nutarties 41 punkte Bendrasis Teismas nusprendė, kad ginčijamas sprendimas nėra konkrečiai susijęs su *Telefónica*, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą, o tos pačios nutarties 45 punkte nusprendė, kad šis sprendimas negali būti laikomas reglamentuojamojo pobūdžio teisės aktu, dėl kurio nereikia priimti įgyvendinamųjų priemonių, kaip tai suprantama pagal šios nuostatos paskutinę sakinio dalį. Todėl Bendrasis Teismas atmetė *Telefónica* ieškinį neišnagrinėjęs pirmojo nepriimtinumų pagrindo, siejamo su suinteresuotumo pareikšti ieškinį nebuvimu.

Šalių reikalavimai

- 15 *Telefónica* Teisingumo Teismo prašo:
- panaikinti skundžiamą nutartį,
 - pripažinti priimtinu ieškinį dėl panaikinimo byloje T-228/10 ir grąžinti bylą Bendrajam Teismui, kad šis priimtų sprendimą dėl bylos esmės, ir
 - priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas, patirtas per „procesus, susijusius su priimtinumu dviejose instancijose“.
- 16 Komisija prašo atmesti apeliacinį skundą ir priteisti iš *Telefónica* bylinėjimosi išlaidas.

Dėl apeliacinio skundo

- 17 Grįsdama apeliacinį skundą *Telefónica* remiasi trimis pagrindais. Pirma, ji teigia, kad Bendrasis Teismas pažeidė jos teisę į veiksmingą teisminę gynybą. Antra, ji tvirtina, kad Bendrasis Teismas klaidingai išaiškino SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą, kai nusprendė, kad ginčijamas sprendimas nėra su ja konkrečiai susijęs. Trečia, anot jos, Bendrasis Teismas klaidingai išaiškino akto, dėl kurio nereikia patvirtinti įgyvendinamųjų priemonių, sąvoką, kaip ji suprantama pagal šios nuostatos paskutinę sakinio dalį.
- 18 Klausimas, ar skundžiama nutartimi pažeista *Telefónica* teisė į veiksmingą teisminę gynybą, kyla tik tuo atveju, jei Bendrasis Teismas tikrai pripažino *Telefónica* ieškinį nepriimtinu remdamasis teisingu SESV 263 straipsnio ketvirtos pastraipos aiškinimu. Todėl pirmąjį pagrindą, kuriuo remiasi *Telefónica* grįsdama savo apeliacinį skundą, reikia nagrinėti tik išnagrinėjus kitus du jo pagrindus, siejamus su Bendrojo Teismo teisės klaidomis, padarytomis aiškinant šią nuostatą.

- 19 Be to, primintina, kad SESV 263 straipsnio ketvirtoje pastraipoje numatyti du atvejai, kai fizinis ar juridinis asmuo gali pareikšti ieškinį dėl akto, kuris nėra jam skirtas. Pirma, tokį ieškinį galima pareikšti, jei aktas tiesiogiai ir konkrečiai susijęs su asmeniu. Antra, toks asmuo gali pareikšti ieškinį dėl reglamentuojamojo pobūdžio teisės akto, dėl kurio nereikia patvirtinti įgyvendinamųjų priemonių ir kuris tiesiogiai su juo susijęs.
- 20 Jei ginčijamas sprendimas būtų laikytinas reglamentuojamojo pobūdžio teisės aktu, dėl kurio nereikia patvirtinti įgyvendinamųjų priemonių, kaip tvirtina *Telefónica* apeliacinio skundo trečiajame pagrinde, ji neturėtų įrodyti, kad, kaip tvirtina antrajame apeliacinio skundo pagrinde, šis sprendimas konkrečiai su ja susijęs. Taigi trečiąjį pagrindą reikia nagrinėti pirmiausia.

Dėl apeliacinio skundo trečiojo pagrindo

Šalių argumentai

- 21 *Telefónica* tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą nusprendęs, kad sprendimams dėl valstybės pagalbos, kaip antai ginčijamam sprendimui, reikia įgyvendinamųjų priemonių, kaip jos suprantamos pagal SESV 263 straipsnio ketvirtos pastraipos paskutinę sakinio dalį.
- 22 *Telefónica* pažymi, kad sprendimas, kuriuo pagalbos schema pripažįstama nesuderinama su bendrąja rinka, veikia tiesiogiai ir dėl jo nereikia patvirtinti įgyvendinamųjų priemonių, nes suteikta pagalba iš karto pripažįstama neteisėta ir paprastai atitinkama valstybė narė turi pareigą ją susigrąžinti. Vėliau priimtos priemonės, kurios gali būti reikalingos siekiant įvykdyti pareigą susigrąžinti pagalbą iš tam tikrų jos gavėjų, kaip antai nurodytos ginčijamo sprendimo 6 straipsnio 2 dalyje ir Bendrojo Teismo patvirtintos skundžiamos nutarties 43 punkte, susijusios tik su papildoma pareiga, kuri negali paneigti to sprendimo rezoliucinės dalies tiesioginio poveikio. Anot *Telefónica*, jei būtų pripažinta, kad, kaip teigia Bendrasis Teismas, įgyvendinamoji priemonė, kaip ji suprantama pagal SESV 263 straipsnio ketvirtos pastraipos paskutinę sakinio dalį, yra bet kokia priemonė, kad ir minimali, kurią valstybė narė turi priimti siekdama įgyvendinti Sąjungos aktą, daug reglamentuojamojo pobūdžio teisės aktų automatiškai nepatektų į šios nuostatos taikymo sritį, o tai prieštarautų Sąjungos teisės aktų leidėjo siekiamam tikslui palengvinti kreipimąsi į Bendrąjį Teismą pavieniams asmenims, kurių interesus paveikia jos institucijų priimti įstatymo galios neturintys teisės aktai.
- 23 Anot Komisijos, Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos nusprendęs, kad ginčijamas sprendimas negali būti laikomas aktu, dėl kurio nereikia patvirtinti įgyvendinamųjų priemonių.
- 24 Kadangi sąvoka „įgyvendinamosios priemonės“ sutartyse neapibrėžta, atrodo logiška ją aiškinti pažodžiui, t. y. manyti, kad ji reiškia bet kokią teisės aktą, reikalingą kitam teisės aktui įgyvendinti. Šios sąvokos reikšmė pažodžiui sutampa su ta, kurią generalinis advokatas F. G. Jacobs nurodė savo išvados byloje, kurioje priimtas 2002 m. liepos 25 d. Sprendimas *Unión de Pequeños Agricultores prieš Tarybą* (C-50/00 P, Rink. p. I-6677), 43 punkte, norėdamas parodyti galimą Sąjungos teisės sistemos spragą. Anot Komisijos, iš Europos Konvento, kuriam buvo pavesta parengti Sutartį dėl Konstitucijos Europai (OL C 310, 2004, p. 1), parengiamųjų dokumentų matyti, kad rengdami nuostatą, vėliau tapusią SESV 263 straipsnio ketvirtos pastraipos paskutine sakinio dalimi, jos rengėjai siekė užpildyti šią galimą Europos Sąjungos teisės sistemos spragą. Komisija teigia, kad su *locus standi* susijusių sąlygų sušvelninimas atitiko norą leisti pavieniams asmenims pareikšti tiesioginį ieškinį dėl visuotinai taikomų aktų, tačiau tokią galimybę suteikti tik tais atvejais, kai šie asmenys negali ginčyti įgyvendinamojo akto galiojimo.
- 25 Komisija taip pat teigia, kad tuo atveju, kai dėl reglamentuojamojo pobūdžio akto reikia priimti įgyvendinamąsias priemones, – nesvarbu, ar šios priemonės nacionalinės, ar priimamos Sąjungos lygiu, – pavienių asmenų teisminė apsauga užtikrinama suteikiant jiems galimybę ginčyti įgyvendinimo

priemonės teisėtumą, prirėikus pateikiant neteisėtumu grindžiamą prieštaravimą dėl pagrindinio reglamentuojamojo pobūdžio akto, kuriuo grindžiama tokia priemonė. Taigi norint tiesiogiai apskųsti pagrindinį aktą nebūtina, kad egzistuotų šių asmenų *locus standi*.

- 26 Kalbant apie ginčijamą sprendimą, pažymėtina, kad nekyla abejonių, jog dėl sprendimo, kuriuo valstybė narė įpareigojama susigrąžinti pagalbą, pripažintą nesuderinama su bendrąja rinka, reikia priimti įgyvendinamąsias priemones. Anot Komisijos, toks sprendimas skirtas tik atitinkamai valstybei narei ir negali sukurti tiesioginio mokėjimo pareigos pagalbos gavėjams. Šiuo klausimu Komisija pažymi, kad pagal SESV 288 straipsnio ketvirtos pastraipos antrą sakinį sprendimas, kuriame nurodomi jo adresatai, yra privalomas tik tiems adresatams. Ji teigia, jog tam, kad pareiga būtų taikoma pagalbos gavėjams, valstybė narė turi priimti įgyvendinamąsias priemones, kuriomis iš jų būtų reikalaujama grąžinti neteisėtai gautą pagalbą. Be to, ginčijamame sprendime ne tik nustatyta Ispanijos Karalystės pareiga susigrąžinti pagalbą, bet ir nurodyta priimti kitas įgyvendinamąsias priemones, kaip antai pareiga nebetaikyti ginčijamos schemos.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 27 Kaip pažymėjo generalinė advokatė išvados 40 ir 41 punktuose, sąvoką „reglamentuojamojo pobūdžio teisės aktai, dėl kurių nereikia priimti įgyvendinamųjų priemonių“, kaip ji suprantama pagal SESV 263 straipsnio ketvirtos pastraipos paskutinę sakinio dalį, reikia aiškinti atsižvelgiant į šios nuostatos tikslą, kuris matyti iš jos genezės, išvengti situacijų, kai asmuo priverstas pažeisti teisės aktus, kad galėtų kreiptis į teismą. Tuo atveju, kai reglamentuojamojo pobūdžio teisės aktas daro tiesioginį poveikį fizinio ar juridinio asmens teisei padėčiai ir dėl jo nereikia priimti įgyvendinamųjų priemonių, kyla rizika, kad toks asmuo neteks veiksmingos teisminės apsaugos, jei negalės tiesiogiai pareikšti ieškinio Sąjungos teisme siekdamas užginčyti tokio reglamentuojamojo pobūdžio teisės akto teisėtumą. Nesant įgyvendinimo priemonių, fizinis ar juridinis asmuo, nors atitinkamas aktas tiesiogiai su juo susijęs, gali kreiptis dėl šio akto teisminės kontrolės tik pažeidęs šio akto nuostatas; tuo atveju jis gali remtis jų neteisėtumu byloje, kurios jam iškeliamos nacionaliniuose teismuose.
- 28 Šiuo klausimu pažymėtina, pirma, kad jei dėl reglamentuojamojo pobūdžio akto reikia patvirtinti įgyvendinamąsias priemones, Sąjungos teisės sistemos paisymo teisminė kontrolė užtikrinama neatsižvelgiant į tai, ar šias priemones priima Sąjunga, ar valstybės narės. Fiziniai ar juridiniai asmenys, kurie dėl SESV 263 straipsnio ketvirtoje pastraipoje numatytų priimtinių reikalavimų negali tiesiogiai Sąjungos teisme ginčyti reglamentuojamojo pobūdžio teisės akto, yra apsaugoti nuo tokio akto taikymo jiems, nes jiems suteikta galimybė ginčyti dėl šio akto priimtas įgyvendinamąsias priemones.
- 29 Kai tokius aktus turi įgyvendinti Sąjungos institucijos ar įstaigos, fiziniai ar juridiniai asmenys, laikydamiesi SESV 263 straipsnio ketvirtoje pastraipoje nustatytų reikalavimų, gali pareikšti tiesioginį ieškinį Sąjungos teisme dėl įgyvendinimo aktų ir pagal SESV 277 straipsnį tokiam ieškiniui pagrįsti remtis aptariamo pagrindinio akto neteisėtumu. Kai juos įgyvendinti turi valstybės narės, šie asmenys gali nacionaliniuose teismuose remtis atitinkamo pagrindinio akto negaliojimu ir taip priversti juos, remiantis SESV 267 straipsniu, pateikti Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą šiuo klausimu (2013 m. spalio 3 d. Sprendimo *Inuit Tapiriit Kanatami ir kt. prieš Parlamentą ir Tarybą*, C-583/11 P, 93 punktas).
- 30 Antra, kaip pažymėjo generalinė advokatė savo išvados 48 punkte, norint įvertinti, ar dėl reglamentuojamojo pobūdžio teisės akto reikia patvirtinti įgyvendinamąsias priemones, būtina remtis asmens, siekiančio pasinaudoti teise pareikšti ieškinį pagal SESV 263 straipsnio ketvirtos pastraipos paskutinę sakinio dalį, pozicija. Taigi nesvarbu, ar dėl nagrinėjamo akto reikia priimti įgyvendinamąsias priemones kitų asmenų atžvilgiu.

- 31 Trečia, siekiant patikrinti, ar dėl ginčijamo teisės akto turi būti patvirtintos įgyvendinamosios priemonės, reikia atsižvelgti tik į ieškinio dalyką, ir tuo atveju, kai ieškovas prašo tik iš dalies panaikinti aktą, prireikus būtina atsižvelgti tik į įgyvendinamąsias priemones, kurias galbūt reikia patvirtinti dėl tos akto dalies.
- 32 Atsižvelgiant į šiuos teiginius ir reikia nagrinėti trečiąjį pagrindą, kurį grįsdama savo apeliacinį skundą nurodė *Telefónica*.
- 33 Kaip pažymėjo generalinė advokatė savo išvados 33 punkte, *Telefónica* ieškinio dalykas buvo tik ginčijamo sprendimo 1 straipsnio 1 dalyje esanti išvada, kad pagalbos schema iš dalies nesuderinama su bendrąja rinka, bet ne 4 straipsnio 1 dalyje esantis nurodymas susigrąžinti pagalbą ir ne to sprendimo 6 straipsnio 2 dalyje nustatyti kiti nurodymai Ispanijos Karalystei.
- 34 Pirma, kaip pažymėjo generalinė advokatė savo išvados 48 punkte, pripažinimas, kad nagrinėjama schema iš dalies nesuderinama su bendrąja rinka, esantis ginčijamo sprendimo 1 straipsnio 1 dalyje, skirtas tik valstybei narei, kuriai skirtas sprendimas, šiuo atveju Ispanijos Karalystei, taigi pagal SESV 288 straipsnio ketvirtą pastraipą tas sprendimas nėra privalomas kitiems asmenims.
- 35 Antra, ginčijamo sprendimo 1 straipsnio 1 dalyje tik pripažįstama, kad nagrinėjama schema nesuderinama su bendrąja rinka. Joje nenurodomos konkrečios pasekmės, kurių šis pripažinimas sukels mokesčių mokėtojams, pasekmės, kurios pasireišk administraciniuose aktuose, kaip antai nurodymuose mokėti mokesčius, o jie savaime yra įgyvendinamosios priemonės, kurias reikia patvirtinti dėl ginčijamo sprendimo 1 straipsnio 1 dalies, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnio ketvirtos pastraipos paskutinę sakinio dalį.
- 36 Todėl Bendrasis Teismas skundžiamos nutarties 44 punkte teisingai nusprendė, kad priemonės, kuriomis siekiama įgyvendinti sprendimą dėl nesuderinamumo ir prie kurių, be kita ko, priskiriamas prašymo suteikti nagrinėjamą mokesčių lengvatą atmetimas, kuri ieškovė taip pat galėtų ginčyti nacionaliniame teisme, yra ginčijamo sprendimo įgyvendinamosios priemonės.
- 37 Šiuo teiginiu savaime galima pagrįsti, kodėl atmetas Bendrajame Teisme pateiktas *Telefónica* argumentas, kad dėl ginčijamo sprendimo nereikia patvirtinti įgyvendinamųjų priemonių.
- 38 Todėl Bendrasis Teismas skundžiamos nutarties 45 punkte teisingai nusprendė, kad neatsižvelgiant į tai, ar ginčijamas sprendimas yra reglamentuojamojo pobūdžio teisės aktas, SESV 263 straipsnio ketvirtos pastraipos paskutinėje sakinio dalyje numatyti priimtino reikalavimai šiuo atveju neįvykdyti.
- 39 Atsižvelgiant į šiuos motyvus, trečiąjį pagrindą, kurį nurodė *Telefónica* grįsdama savo apeliacinį skundą, reikia atmesti.

Dėl apeliacinio skundo antrojo pagrindo

Šalių argumentai

- 40 Anot *Telefónica*, Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai pernelyg siaurai aiškino pagalbos schemos, kuri yra Komisijos sprendimo dalykas, faktinio naudos gavėjo sąvoką, kaip matyti, be kita ko, iš 2011 m. birželio 9 d. Sprendimo *Comitato „Venezia vuole vivere“ ir kt. prieš Komisiją* (C-71/09 P, C-73/09 P et C-76/09 P, Rink. p. I-4727). *Telefónica* tvirtina, kad, priešingai, nei Bendrasis Teismas nusprendė skundžiamos nutarties 24 ir 25 punktuose, svarbu ne tai, kad nagrinėjamą pagalbą faktiškai gavusi šalis būtų tarp tų asmenų, kurie tikrai turi ją grąžinti; pakanka to, jog egzistuoja grėsmė, kad jos interesai bus rimtai pažeisti, o taip būtų tuo atveju, jeigu ji privalėtų grąžinti minėtą pagalbą.

- 41 *Telefónica* teigia, kad jai kyla dviguba grėsmė būti įpareigotai grąžinti gautą pagalbą, nepaisant to, kad Komisija pripažino jos teisėtus lūkesčius. Pirma, ginčijamo sprendimo 1 straipsnio 2 ir 3 dalyse įtvirtinta pareigos grąžinti išimtis yra ieškinio dėl panaikinimo, kurią nagrinėja Bendrasis Teismas byloje *Deutsche Telekom prieš Komisiją* (T-207/10), dalykas. Jei šis ieškinys būtų patenkintas, *Telefónica* gali būti įpareigota grąžinti gautą pagalbą. Antra, tame pačiame sprendime esantis teiginys, kad su perviršinės vertės amortizacija susijusios taisyklės yra neteisėta pagalba, leistų tretiesiems asmenims, pagalbos gavėjų konkurentams, nacionaliniu lygiu pareikšti ieškinius dėl bet kokios patirtos žalos atlyginimo.
- 42 Komisija, priešingai, teigia, kad pagal teismo praktiką tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė nagrinėjamoje byloje, turi būti įvykdytos dvi sąlygos, kad aktas būtų konkrečiai susijęs su ieškovu. Pirma, ieškovas turi būti individualios pagalbos, teikiamos pagal pagalbos schemą, faktinis gavėjas. Antra, jis turi būti įpareigotas grąžinti tą pagalbą arba bent susidurti su grėsme, kad reikės ją grąžinti. Tačiau, priešingai, nei tvirtina *Telefónica*, nepakanka grėsmės, kad ieškovo interesai apskritai bus rimtai pažeisti. Hipotezė, kad aktas konkrečiai susijęs su ieškovu vien dėl to, kad šis yra pagalbos pagal schemą gavėjas, Teisingumo Teismas atmetė 1988 m. vasario 2 d. Sprendime *Kwekerij van der Kooy ir kt. prieš Komisiją* (67/85, 68/85 ir 70/85, Rink. p. 219, 15 punktas) ir 1993 m. gruodžio 7 d. Sprendime *Federmineraria ir kt. prieš Komisiją* (C-6/92, Rink. p. I-6357, 11–16 punktai).
- 43 Nagrinėjamoje byloje bet kuriuo atveju nėra grėsmės, kad *Telefónica* turės grąžinti gautą pagalbą ar kad jos interesai bus rimtai pažeisti, nes jau nuo ginčijamo sprendimo priėmimo momento buvo akivaizdu, kad ji gali remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principu.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 44 Primintina, kad ginčijamas sprendimas nėra skirtas *Telefónica*, ir, kaip matyti iš šio sprendimo 34–36 punktų, dėl jo reikia patvirtinti įgyvendinamąsias priemones.
- 45 Pagal SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą fizinis ar juridinis asmuo gali pareikšti ieškinį dėl ne jam skirto akto, dėl kurio reikia patvirtinti įgyvendinamąsias priemones, tik tuo atveju, jei šis aktas tiesiogiai ir konkrečiai su juo susijęs.
- 46 Dėl antrosios sąlygos, kad aktas turi būti konkrečiai susijęs, iš nusistovėjusios teismo praktikos matyti, kad sprendimas gali būti laikomas konkrečiai susijusiu su subjektais, kurie nėra jo adresatai, tik jeigu tas sprendimas susijęs su jais dėl tam tikrų jiems būdingų savybių arba dėl juos iš kitų asmenų išskiriančių konkrečių aplinkybių ir taip individualizuoja juos kaip adresatus (1963 m. liepos 15 d. Sprendimas *Plaumann prieš Komisiją*, 25/62, Rink. p. 197, 223; minėto Sprendimo *Comitato „Venezia vuole vivere“ ir kt. prieš Komisiją* 52 punktas ir minėto Sprendimo *Inuit Tapiriit Kanatami ir kt. prieš Parlamentą ir Tarybą* 72 punktas).
- 47 Kaip pažymėjo Bendrasis Teismas skundžiamos nutarties 28 punkte, pagal nusistovėjusią teismo praktiką galimybė daugiau ar mažiau tiksliai nustatyti teisės subjektų, kuriems taikoma priemonė, skaičių ar net tapatybę nereiškia, kad tam tikra priemonė turi būti laikoma konkrečiai susijusia su šiais subjektais, nes ginčijama priemonė taikoma atsižvelgiant į nagrinėjamame akte apibrėžtą objektyvią teisinę ar faktinę situaciją (šiuo klausimu žr. 2001 m. lapkričio 22 d. Sprendimo *Antillean Rice Mills prieš Tarybą*, C-451/98, Rink. p. I-8949, 52 punktą).
- 48 Konstatuotina, kad taip yra ginčijamo sprendimo 1 straipsnio 1 dalies atveju, kurią *Telefónica* prašo panaikinti, todėl reikia išnagrinėti, ar ši įmonė gali pareikšti ieškinį dėl šios nuostatos. 1 straipsnio 1 dalis taikoma objektyviai apibrėžtomis situacijoms ir sukelia teisinių pasekmių bendrai ir abstrakčiai apibrėžtų asmenų kategorijai. Todėl *Telefónica* negali teigti, kad ši nuostata konkrečiai su ja susijusi.

- 49 Ginčijamo sprendimo 1 straipsnio 1 dalies vienintelė pasekmė yra užkirsti kelią ateityje bet kokiam asmeniui gauti pagalbą pagal nagrinėjamą schemą. Pagal nusistovėjusią teismo praktiką įmonė iš principo negali apskųsti Komisijos sprendimo, kuriuo draudžiama pagalbos schema, jeigu šis sprendimas su ja susijęs tik dėl jos priklausymo atitinkamam sektoriui ir dėl to, kad ji potencialiai galėjo gauti naudos iš tos schemos (žr. 2000 m. spalio 19 d. Sprendimo *Italija ir Sardegna Lines prieš Komisiją*, C-15/98 et C-105/99, Rink. p. I-8855, 33 punktą ir nurodytą teismų praktiką).
- 50 Iš to matyti, jog Bendrasis Teismas skundžiamos nutarties 41 punkte teisingai nusprendė, kad ginčijamo sprendimo 1 straipsnio 1 dalis nėra konkrečiai susijusi su *Telefónica*, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą.
- 51 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad antrąjį pagrindą, kurį *Telefónica* nurodė grįsdama apeliacinį skundą, taip pat reikia atmesti.

Dėl apeliacinio skundo pirmojo pagrindo

Šalių argumentai

- 52 *Telefónica* tvirtina, kad atmetęs jos ieškinį kaip nepriimtina Bendrasis Teismas pažeidė jos teisę į veiksmingą teisinę gynybą, įtvirtintą Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos, pasirašytos 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje, 6 ir 13 straipsniuose bei Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje.
- 53 *Telefónica*, be kita ko, tvirtina, kad neturi galimybės pateikti prieštaravimo ir pareikalauti ginčijamo sprendimo 1 straipsnio 1 dalies teisminės kontrolės išprovokuodama ginčą su mokesčių administratoriumi ir remdamasi nagrinėjama schema, nors ji nebėra įtvirtinta galiojančiuose Ispanijos įstatymuose, tam, kad kompetentingas nacionalinis teismas pateiktų Teisingumo Teismui prejudicinį klausimą dėl galiojimo pagal SESV 267 straipsnio pirmos pastraipos b punktą. Kad galėtų taip pasielgti, ji turėtų nuspręsti padaryti teisės pažeidimą, t. y. sąmoningai imtis veiksmų, prieštaraujančių galiojantiems įstatymams. Tačiau savo noru pažeisdama teisės aktus ji ne tik prieštarautų savo pripažįstamoms elgesio normoms, bet ir kiltų tam tikra rizika, kad Ispanijos mokesčių administratorius nuspręstų įgyvendinti savo įgaliojimus skirti sankcijas, remdamasis keliomis taikytinų mokesčių teisės aktų nuostatomis.
- 54 Komisija pažymi, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką, pirma, ESV sutarties 263 ir 277 straipsniais ir, antra, jos 267 straipsniu nustatyta išsami teisių gynimo priemonių ir procedūrų sistema, skirta institucijų priimtų aktų teisėtumo kontrolei, kuri patikėta Sąjungos teismui, užtikrinti.
- 55 Be to, *Telefónica* teiginį, kad Bendrasis Teismas turėjo išnagrinėti sąlygas, kurioms esant faktiškai būtų įmanoma kreiptis į nacionalinį teismą, reikia atmesti. Negalima pritarti tokiam teisių gynimo priemonių sistemos aiškinimui, kad tiesioginį ieškinį dėl panaikinimo Sąjungos teisme galima pareikšti, kai šiam teismui konkrečiai išnagrinėjus nacionalinės proceso teisės normas galima įrodyti, kad pagal jas pavienis asmuo negali pareikšti ieškinio siekdamas kvestionuoti ginčijamo Sąjungos teisės akto galiojimą. Iš tikrųjų taikant tokią sistemą būtų reikalaujama, kad Sąjungos teismas nagrinėtų ir aiškintų nacionalinę proceso teisę, o tai viršytų jo kompetenciją Sąjungos institucijų aktų teisėtumo priežiūros srityje. Bet kuriuo atveju pavienis asmuo negalėtų pareikšti ieškinio dėl panaikinimo Sąjungos teisme, jei paaiškėtų, kad pagal nacionalinės proceso teisės normas jis gali kvestionuoti ginčijamo Sąjungos teisės akto galiojimą tik jį pažeidęs.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 56 Visų pirma primintina, kad Sąjunga yra teisės sąjunga, kurioje jos institucijoms taikoma jų aktų atitikties kontrolė būtent Sutartims, bendriesiems teisės principams ir pagrindinėmis teisėmis (minėto Sprendimo *Inuit Tapiriit Kanatami ir kt. prieš Parlamentą ir Tarybą* 91 punktas).
- 57 Kaip nurodyta ESS 19 straipsnio 1 dalyje, Sąjungos teisės sistemos laikyosi teisminę kontrolę užtikrina Teisingumo Teismas ir valstybių narių teismai. Dėl šio tikslo, pirma, ESV sutarties 263 ir 277 straipsniuose ir, antra, jos 267 straipsnyje nustatyta išsami teisių gynimo priemonių ir procedūrų sistema, skirta Sąjungos teisės aktų teisėtumo kontrolei, kuri patikėta Sąjungos teismui, užtikrinti (minėto Sprendimo *Inuit Tapiriit Kanatami ir kt. prieš Parlamentą ir Tarybą* 90 ir 92 punktai).
- 58 Kaip matyti iš šio sprendimo 34–36 punktų, dėl ginčijamo sprendimo atitinkamoje valstybėje narėje reikia patvirtinti įgyvendinamąsias priemones, skirtas *Telefónica*.
- 59 Todėl net jei *Telefónica* negali tiesiogiai apskųsti ginčijamo sprendimo Sąjungos teisme dėl SESV 263 straipsnio ketvirtoje pastraipoje įtvirtintų priimtinumo reikalavimų, ji gali remtis šio sprendimo negaliojimu nacionaliniuose teismuose ir paskatinti juos pagal SESV 267 straipsnį pateikti Teisingumo Teismui prejudicinius klausimus, būtent apskūsdama šiuose teismuose administracinį aktą, kuriuo jai neleidžiama pasinaudoti amortizacija, priskiriama prie nagrinėjamos schemos.
- 60 Iš to matyti, kad pirmąjį pagrindą, kurį *Telefónica* nurodė grįsdama savo apeliacinį skundą, reikia atmesti.
- 61 Kadangi nė vieno iš trijų *Telefónica* nurodytų apeliacinio skundo pagrindų negalima pripažinti pagrįstu, reikia atmesti visą apeliacinį skundą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 62 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas, išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas. Pagal to paties reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliacinėse bylose pagal šio reglamento 184 straipsnio 1 dalį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo.
- 63 Kadangi Komisija prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas, o *Telefónica* pralaimėjo bylą, pastaroji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

- 1. Atmesti apeliacinį skundą.**
- 2. Priteisti iš *Telefónica SA* bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.